

Η Χιονάτη της Πάρνηθας

Το διήγημα του Ηλία Βενέζη που ακολουθεί δείχνει τη στενή σχέση ανθρώπου και φύσης, αποκαλύπτει την ανάγκη της συμφιλίωσής μας σήμερα με το φυσικό περιβάλλον, με τα φυσικά φαινόμενα, με τους ζωντανούς οργανισμούς που ζούνε μέσα σ' αυτό.

Η μικρή Άννα είναι πια τώρα σε θέση να καταλαβαίνει τη μεγαλοπρέπεια του κόσμου. Δεν κάθεται να κοιτάζει με απορία όταν περνούν τα σύννεφα, όταν αστράφτει σαν πέφτει βροχή. Έγινε φίλη και με τα δέντρα. Τα δέχτηκε σαν πλάσματα που ήρθαν στη γη μονάχα για να την ευχαριστούνε: να της κάνουν σκιά άμα έχει ήλιο, ή να σαλεύουν τα φύλλα τους όταν φυσά τ' αγέρι, για να παίζει. Μονάχα σαν ήρθε το χιόνι, αυτό ήταν πολύ νέο και η Άννα γοητεύτηκε. Κόλλησε το πρόσωπο της στο τζάμι του παραθύρου κι έμεινε ώρα κοιτάζοντας την άσπρη μαγεία που έπλεε στην ατμόσφαιρα. Το φως, στα γαλάζια μάτια της ανακατεύτηκε τότε παράξενα με το άσπρο φως του χιονιού. Ήταν σα να ήρθε αφρός και κύματα, σα να ήρθε Αιγαίο μες στον χειμωνιάτικο κλειστό χώρο του δωματίου.

Η Άννα είδε το χιόνι, πλημμύρισε τα μάτια της από χιόνι, κι έπειτα:

- Τι είναι αυτό; ρώτησε τη μητέρα της.
- Χιόνι είναι, Άννα. Το λένε χιόνι.
- Γιατί το λένε χιόνι;
- Έτσι το λένε. Γιατί είναι πολύ άσπρο κι έρχεται ίσια απ' τον ουρανό.

Η Άννα θυμάται το κάτασπρο φόρεμα που της βάζουν τις μέρες που έχει ήλιο. Έχει μια σπάνια ικανότητα να συνδέει αμέσως τις όμοιες εικόνες, τα όμοια σχήματα και τα χρώματα.

- Όταν θαβάλω τα άσπρα μου, λέει, θα είμαι κι εγώ χιόνι.
- Ναι, Άννα, θα είσαι σαν το χιόνι. Θα σε λέμε τότε Χιονάτη. Έτσι ήταν η Χιονάτη.
- Έτσι ήταν η Χιονάτη; Τι είναι Χιονάτη;...
- Α, ναι. Δεν ξέρεις τίποτα για τη Χιονάτη. Θα σου πω.

Κι ενώ το χιόνι έπεφτε ολοένα, η Άννα έμαθε ό,τι έπρεπε να μάθει για τη Χιονάτη. Δεν ήταν η Χιονάτη του ξενικού παραμυθιού, αυτή με την κακιά βασίλισσα και με τους νάνους. Ήταν μια άλλη Χιονάτη, ένα κοριτσάκι βοσκών που ζούσε στην Ελλάδα. Εκεί στα μέρη της Πάρνηθας. Κανένα κακό πνεύμα δεν την έστειλε στο δάσος να χαθεί. Τέτοια κακά πνεύματα δεν ζουν στα βουνά της Ελλάδας.

Έτυχε όμως να περάσει μια μέρα απ' το καλύβι τους ένα ελαφάκι, το μοναδικό ελαφάκι που ζούσε στα βουνά της Πάρνηθας. Η Χιονάτη καθόταν στην πόρτα του καλυβιού και ταξίδευε όνειρα πάνω στα σύννεφα, όταν είδε το ελάφι. Τρόμαξε πολύ, γιατί δεν είχε δει καμιάν άλλη φορά ελάφι.

Τζέσι Ουίλκοξ Σμιθ, *Το καλοκαίρι περνά*

Μα σαν μπόρεσε και το κοίταξε μες στα μάτια, στη στιγμή ξεφοβήθηκε, γιατί είδε τούτο το παράξενο: τα μάτια του ελαφιού ήταν δακρυσμένα, όπως ποτέ δεν γίνεται με τα άλλα πλάσματα του βουνού εξόν* απ' τους ανθρώπους.

«Τίως σε λένε;», του λέει η Χιονάτη παίρνοντας θάρρος.

«Με λένε ελάφι».

«Και πού μένεις; Δεν σε είδα καμιά φορά εδώ στα μέρη μας»

«Πού να με δεις, κοριτσάκι; Εγώ ζω βαθιά μες στο δάσος που είναι πέρα απ' το "Άρμα", πέρα απ' τη μεγάλη χαράδρα»

«Και είσαι εκεί έρημο και μονάχο;».

«Είμαι μονάχο, κοριτσάκι, όμως δεν είμαι έρημο. Έχω πολλούς συντρόφους».

«Έχεις πολλούς συντρόφους;».

«Ου! Έχω πολλούς! Έχω τα φύλλα που βουίζουν στα δέντρα και που μηνούν τον καιρό που θα 'ρθει, έχω τα σκουλήκια που σαλεύουν στη γη, έχω το χορτάρι που φυτρώνει ύστερα από τη βροχή. Δεν είμαι μονάχο».

«Και τα μάτια σου γιατί είναι έτσι; Γιατί κλαιν τα μάτια σου;».

Το ελάφι δεν ξέρει τι να πει γι' αυτό, δεν ξέρει τίποτα σίγουρο. Σαν ήταν μικρό, είχε μια φορά ακούσει ένα παλιό παραμύθι που του λέγανε, μια ιστορία των προγόνων του, των πρώτων ελαφιών

που ήρθαν στη γη. Ζούσανε, λέει, τα ελάφια σε μεγάλα παρθένα δάση και ήταν πολύ καλά έτσι που ζούσαν ξένοιαστα με τ' άλλα θηριά και τα πουλιά, όταν κάποτε ξεστράτισαν*. Βγήκαν απ' τα λημέρια τους, περιπλανήθηκαν πολλές μέρες και πολλές νύχτες, κι άξαφνα βρέθηκαν μες στη χώρα των ανθρώπων. Ήταν οι πρώτοι άνθρωποι που αντίκριζαν τα πρώτα ελάφια του κόσμου. Κάθισαν τα ελάφια και τους παραφύλαξαν. Και είδαν: Τα παράξενα πλάσματα με τα δυο πόδια όλη τη μέρα σκύβαν στη γη και τη σκάβανε, την ξεκολνούσαν* και πάλι την άφηναν στον τόπο της. Όλη τη μέρα βογκούσαν, ώσπου ερχόταν η νύχτα και βγαίνουν τα άστρα. Τότε μόνο, σαν πέφτανε να κοιμηθούν, ησυχάζαν. Και πάλι, όταν τα άστρα φεύγανε, πάλι άρχιζαν να χτυπούν τη γη, σα μια δύναμη σκοτεινή να τους πρόσταζε όλο να σκάβουν κι όλο να βασανίζονται βγάζοντας το χώμα απ' τη γη. Όμως το χώμα πάλι έπεφτε πίσω, η γη ήταν ατέλειωτη, ατέλειωτο ήταν και το μαρτύριο των ανθρώπων.

Περίεργα τα ελάφια πήγαν πιο κοντά και τους κοίταξαν μες στα μάτια. Για πρώτη φορά είδαν δάκρυα μες στα μάτια των ανθρώπων. Τότε κι εκείνα δάκρυσαν. Κι από κείνη τη μέρα όλα τα ελάφια του κόσμου κλαίνε — για τη μνήμη των ανθρώπων της γης που βασανίζονται.

* εξόν: εκτός *ξεστράτισαν (ξεστρατίζω): βγήκαν από το δρόμο τους, από την κανονική τους πορεία * την ξεκολνούσαν (ξεκολνώ): την ξεκολλούσαν

Η Χιονάτη της Πάρνηθας

1. Βάζω σε κύκλο την ορθή πρόταση.

α) Η Άννα γοητεύτηκε από:

- τη μεγαλοπρέπεια του κόσμου.
- από τις αστραπές και τις βροχές.
- από το χιόνι.

β) Η Χιονάτη για την οποία μίλησε η μητέρα στη Άννα ήταν:

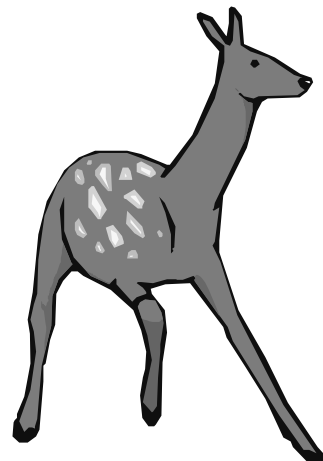
- το κοριτσάκι του γνωστού παραμυθιού με τους εφτά νάνους.
- το κοριτσάκι των βοσκών που ζούσε στην Πάρνηθα.
- η ίδια η Άννα με το λευκό της φόρεμα.

γ) Τα μάτια του ελαφιού ήταν γεμάτα δάκρυα γιατί:

- θυμόταν τα βάσανα των ανθρώπων.
- πρώτη φορά αντίκρισε άνθρωπο.
- ζούσε μοναχό του και ήταν έρημο.

δ) Το κείμενο που διαβάσαμε είναι:

- αφήγηση.
- παραμύθι.
- περιγραφή.

2. Η μητέρα είπε ένα παραμύθι στην Άννα. Να εντοπίσετε και να δώσετε τα δομικάστοιχεία μόνο του παραμυθιού που είπε η μητέρα:

Χώρος:.....

Χρόνος:.....

Ήρωες:.....

Πρόβλημα:.....

.....
.....
.....

Λύση του προβλήματος:

.....
.....
.....
.....
.....

3. Στην αρχή το κείμενο αναφέρει ότι «η Άννα ήταν τώρα σε θέση να καταλάβει τη μεγαλοπρέπεια του κόσμου».

Τι εννοεί η φράση αυτή; Ποια είναι η μεγαλοπρέπεια του κόσμου ;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Γιατί τα μάτια των ελαφιών είναι πάντα δακρυσμένα; Γράψε την ιστορία με λίγα δικά σας λόγια.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

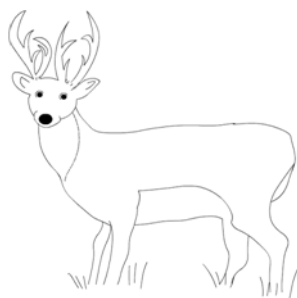
.....

.....

.....

.....

.....

5. «Από εκείνη την ημέρα όλα τα ελάφια του κόσμου κλαίνε για τη μνήμη των ανθρώπων της γης που βασανίζονται».

Σε ποιους ανθρώπους αναφέρεται το κείμενο νομίζετε; Ποιοι είναι αυτοί που βασανίζονται; (Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις γνώσεις σας από την ιστορία και την καθημερινότητα)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

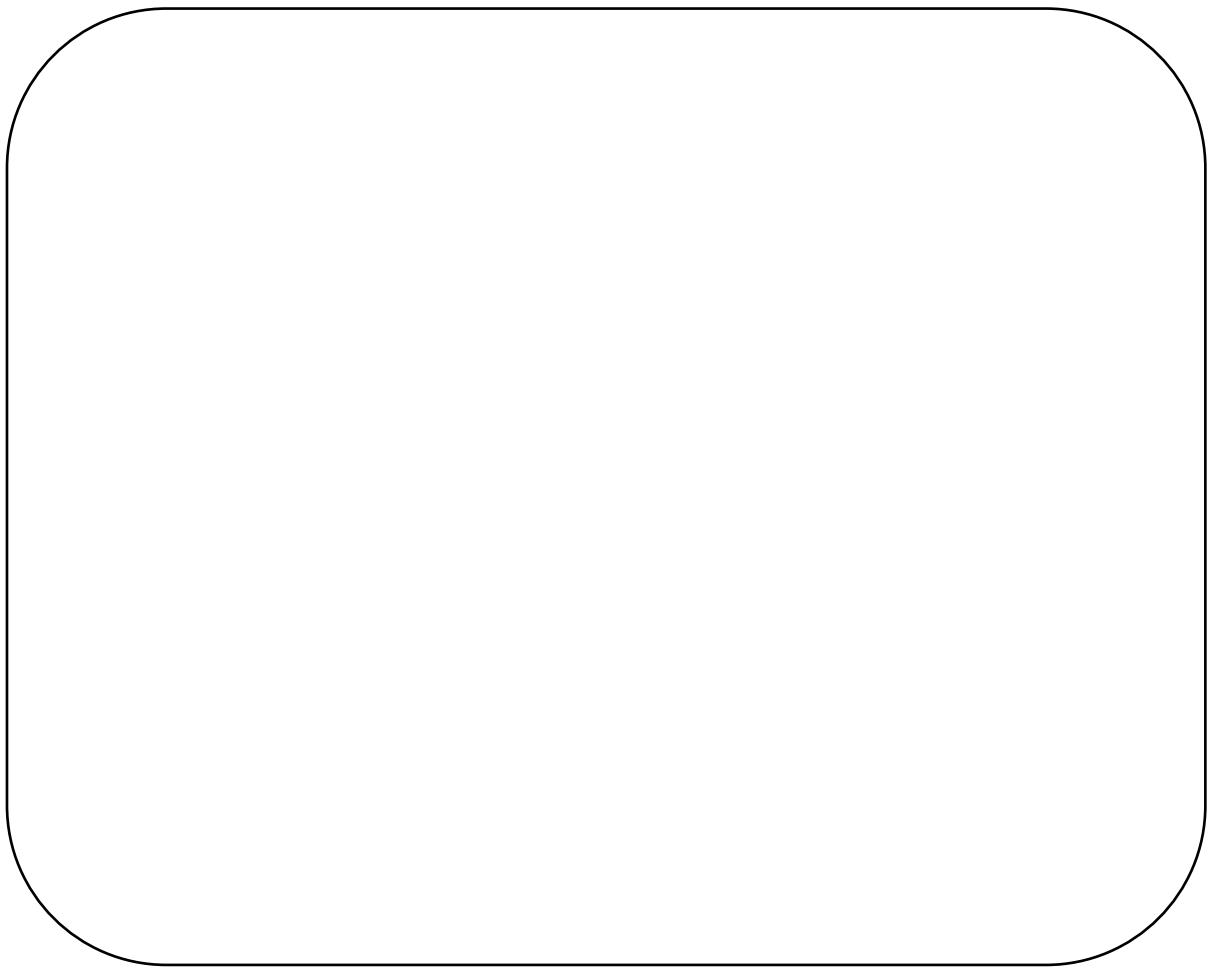
.....

.....

.....

.....

6. Φτιάξε μια αφίσα για να τονίσεις τη σημασία του φυσικού περιβάλλοντος για τον άνθρωπο.

ΟΝΟΜΑ: ..... ΗΜΕΡ: .....

1. Διάβασε τις προτάσεις και συμπλήρωσε τον πίνακα

Ο χωρικός δέρνει αλύπητα το βαρυφορτωμένο γαϊδουράκι του, που μετα βίας σέρνει τα πόδια του. Οι αδίστακτοι κυνηγοί της ζούγκλας σκοτώνουν συνεχώς τα άγρια ζώα για το πολύτιμο κέρατό τους.

Αλλά υπάρχουν και πολλοί ευσυνείδητοι και ευαίσθητοι άνθρωποι που περνούν πολλές ώρες φροντίζοντας τα ζώα.

ΡΗΜΑΤΑ	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ	ΕΠΙΘΕΤΑ	ΜΕΤΟΧΕΣ	ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ	ΑΝΤΩΝΥΜΙΣΣ	ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

2. Γράψε τι σημαίνουν οι λέξεις: (ψάχνω στο λεξικό)

Συμπαγής: _____

Δαιδαλώδης: _____

Κράμα: _____

Συμφιλιώνομαι: _____

βιοπαλαιστής: _____

υδρόβιο: _____

ιχθυοπωλείο: _____

3. Να μετασχηματίσεις τις ονοματικές φράσεις σε ρηματικές και αντίστροφα

Παρουσίαση των σχεδίων του πάρκου.

_____

Καταστροφή του περιβάλλοντος.

_____

Αναπτύχθηκε ο εσωτερικός τουρισμός .

_____

Προσαρμόστηκε στο καινούριο περιβάλλον.

_____

4. Μεταφέρω μια πρόταση από το κειμενάκι σε όλους τους χρόνους κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές:

Ενεστώτας:

Παρακείμενος:

Αόριστος:

Παρατατικός:

Υπερσυντέλικος:

Μελ. Στιγμ.:

Μελ. Εξακολ.:

Μελ. Συντελ.:

---

5. Μετάτρεψε τις προτάσεις από απλές σε επαυξημένες

Η οικογένεια ανακυκλώνει .

Οι μαθητές εργάζονται.

Προστατεύω το περιβάλλον.

Οι δρόμοι άδειασαν.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ 2Δ

Όνομα:..... Ημερ:.....

Πυρηνική ενέργεια- Ένας διαρκής εφιάλτης

Αρχές Δεκεμβρίου του 1942 σ' ένα πανεπιστήμιο του Σικάγο των ΗΠΑ άρχισε η πυρηνική εποχή. Για πρώτη φορά έγινε πυρηνική αντίδραση αποδεικνύοντας την ικανότητα του ανθρώπου να δαμάσει την πυρηνική ενέργεια. Οι δυνατότητες φαίνονταν τεράστιες. Μέχρι το τέλος της δεκαετίας του ογδόντα οι πυρηνικοί αντιδραστήρες διαδόθηκαν σε όλες τις αναπτυγμένες χώρες.

Η απειλή κάποιου ατυχήματος δεν φαινόταν πιθανή αν και αρκετοί επιστήμονες ανησυχούσαν για ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Δυστυχώς επαληθεύτηκαν. Το 1957 σημειώθηκαν τα πρώτα δύο πυρηνικά ατυχήματα και δεν άργησαν να ακολουθήσουν και άλλα. Η καταστροφή στο Τσέρνομπιλ πριν από τέσσερις δεκαετίες περίπου έδωσε την ευκαιρία στον κόσμο να διαμαρτυρηθεί έντονα. Εκδηλώθηκαν μεγάλες αντιδράσεις σ' ολόκληρο τον πλανήτη και η κοινή γνώμη στράφηκε μαζικά ενάντια στα πυρηνικά εργοστάσια.

Τα πυρηνικά απόβλητα αποτελούν σοβαρότατο κίνδυνο για το περιβάλλον και την υγεία μας γενικότερα. Η ραδιενέργεια που περιέχουν προκαλεί οικολογική καταστροφή και πολλές ασθένειες θανατηφόρες για τους ανθρώπους αλλά και για τα ζώα και τα πουλιά. Πότε άραγε θα καταλάβουν το λάθος τους οι δυνατοί της γης και θα σταματήσουν να την χρησιμοποιούν αλόγιστα;

1. Δώσε ένα άλλο τίτλο στο κείμενο:

.....

2. Ποιοι είναι οι κίνδυνοι από τη χρήση της πυρηνικής ενέργειας;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Γράψε πέντε ρήματα από το κείμενο και βρες σε ποιο χρόνο είναι:

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

4. Συμπλήρωσε τις χρονικές προτάσεις:

Όταν σημειώθηκε η πυρηνική καταστροφή στο Τσέρνομπιλ.....
.....

Καθώς προχωρούν τα χρόνια ελπίζουμε.....
.....

5. Συμπλήρωσε τις καταλήξεις στα ρήματα των παρακάτω προτάσεων:

α) Απαγορεύετ... να ρυπαίνετ... το θαλάσσιο περιβάλλον.

β) Από πρόσφατες μελέτες φαίνετ... πως τα ορυκτά καύσιμα εξαντλούντ....

γ) Πρέπει να φροντίζετ... να εξοικονομείτ... ενέργεια.

δ) Μην αγοράζετ... προϊόντα που προέρχοντ... από ζώα ή φυτά που απειλούντ... με εξαφάνιση.

ε) Προτιμάτ... να χρησιμοποιείτ... το ποδήλατο για τις μετακινήσεις σας.

6. Να μεταφέρεις το παρακάτω κείμενο στον Αόριστο :

Πηγαίνω στη θάλασσα. Παίζω με τα κύματα και σηκώνω αφρούς. Η θάλασσα τότε ψευδοθυμώνει και μου γεμίζει το στόμα αρμύρα. Ο κύριος ήλιος με μαυρίζει με τις ακτίνες του. Ξαπλώνω στην άμμο και ονειρεύομαι . Οι γονείς μου με ξυπνούν με τις φωνές τους.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Να μεταφέρεις την πρόταση σε όλους τους χρόνους:

Ενεστώτας: Η θάλασσα μολύνεται και τα ψάρια πεθαίνουν.

Παρατατικός:.....

Αόριστος:.....

Μέλλοντας Στιγμιαίος:.....

Μέλλοντας Διαρκείας:.....

Μέλλοντας Συντελεσμ.:.....

Παρακείμενος:.....

Υπερσυντέλικος:.....

